GŁOS NARODU

WYD. PORANNE

CZWARTEK

8. MAJA 1919 r.

NR. 102.—R. XXVII.

CENA NRU: W KRAKOWIE i na prowincyi 40 hal., Wydanie całodzienne na prowincyi 60 hal., 40 fen.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. 1-razowa przes.	Na całym obszarze Państwa polsk. 2-razowa przes.	Za granicą	Przedpłata zniżona dla Nauczycielstwa Ludowego
Miesięcznie	K 12.—	K 10.—	K 12.—	K 14.—	K 14.—	K 10.—
Kwartalnie	„ 36.—	„ 30.—	„ 36.—	„ 42.—	„ 42.—	„ 30.—
Półrocznie	„ 72.—	„ 60.—	„ 72.—	„ 84.—	„ 84.—	„ 60.—
Rocznie	„ 144.—	„ 120.—	„ 144.—	„ 168.—	„ 168.—	„ 120.—

Przy uiszczaniu prenumeraty w Markach polskich liczyć należy wedle kursu urzędowego 1 Marka = 1 K. 50 hal.
Zamawiać „Głos Narodu" można we wszystkich agencyach dzienników lub bezpośrednio w Administracyi. — Wpłaty można uskuteczniać listami pieniężnemi, przekazami pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (Konto Nr 23993), przez Bank Krajowy i w Administracyi Wydawnictwa.

REDAKCYA I ADMINISTRACYA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.—DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 35.
Telefon Redakcyi Nr. 190. — Telefon Administracyi i Drukarni Nr 8344 — Listów niedostatecznie opłaconych nie przyjmuje się. — Prosimy uprzejmie o adresowanie wszystkich listów dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do administracyi wydawnictwa.

Projekt konstytucyi.

Z dziwnem uczuciem bierze się do ręki przedłożony wczoraj Sejmowi do uchwalenia projekt „deklaracyi konstytucyjnej", opracowany przez rząd w czwartym miesiącu istnienia Sejmu ustawodawczego. Z uczuciem radosnem, boć to przecież pierwsza karta konstytucyjna Zjednoczonej Polski, pierwsza od wiekopomnej konstytucyi Trzeciego maja. Z uczuciem niepokoju, by wielkie dzieło, od którego zależy zdrowie wewnętrzne Rzeczypospolitej, odpowiadało zadaniom chwili, by z jednej strony było gwarancyą praw wolnego obywatela, z drugiej zaś stworzone przezeń wiązadła państwowe były prawdziwie mocne.

Czy projekt rządowy odpowiada nadziejom, jakie związał z nim cały naród? Czy obejmuje wszystko, co ustawy zasadnicze państwa zawierać powinny i czy to, o czem traktuje, ujmuje dobrze? Odpowiedź na te pytania nie we wszystkiem, niestety, wypada dla wspomnianego projektu korzystnie.

Przedewszystkiem szata, w jaką projekt został przyobleczony. Jeśli karta konstytucyjna ma być traktatem moralno-politycznym, rozprawą na temat ustroju państwa, praw i obowiązków obywatelskich, w takim razie z formą, w jaką projekt rządowy ustawę konstytucyjną ujmuje, możnaby się od biedy pogodzić. Jeśli jednak jest ustawą we właściwem słowa tego znaczeniu, wówczas należy oszczędzić jej wszystkiego, coby wchodziło w zakres uzasadnienia norm prawnych, jakie ustawa wprowadza, trzeba usunąć wszytko, co tak głęboko tkwi w duszy każdego obywatela, że uprzytomniania nie potrzebuje. Słowem, ustawa konstytucyjna winna być katechizmem, w którym na każde pytanie, odnoszące się do ustroju państwa tudzież praw i obowiązków jego obywateli, znaleźć można zwięzłą i jasną odpowiedź.

Mówi się, iż nowa konstytucya polska ma być pod względem formy i o ile możności również pod względem treści wtórną edycyą konstytucyi 3 maja i że projekt rządowy dążeniom tym odpowiada. Lecz pamiętać należy, że od czasu Wielkiego dnia 3 maja dzieli nas okres 128 lat i że olbrzymia większość postanowień i norm prawnych, jakie konstytucya 3-majowa wprowadzała, stało się już rzeczywiście dobrem i własnością ogólną. Jeśli zaś chodzi o wyrażenie łączności historycznej w samym tekście ustawy, w takim razie wymaganiom tym czyni dostatecznie zadość ustęp wstępny, jaki znachodzimy na czele rządowego projektu deklaracyi konstytucyjnej. A dodaćby przytem należało, iż jeśli mowa o reminiscencyach historycznych, to właśnie jeden z najpiękniej i najgłębiej ujętych ustępów konstytucyi 3-majowej, artykuł V. (poczynający się słowami: „Wszelka władza w społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli Narodu"), w osnowie projektu nie znalazł miejsca.

Przechodząc do meritum projektu podnieść musimy, iż istotnych norm prawnych — po odrzuceniu czynnika frazeologicznego — projekt zawiera niewiele, nawet zamało, natomiast mieści wiele postanowień takich, które w wieloletniej praktyce konstytucyjnej innych państw stwierdziły swą wadliwość.

Mówiąc o lukach w projekcie rządowym należałoby przedewszystkiem podnieść brak jakichkolwiek wskazówek, w jaki sposób dokonywać się ma zmiana konstytucyi. — Konstytucya 3 maja przewidywała — jak wiadomo — rewizyę konstytucyi na Sejmie Ekstraordynacyjnym po upływie okresu 25 lat. We wszystkich konstytucyach współczesnych (poza specyficznymi „zwyczajami" konstytucyi angielskiej) do zmiany zasadniczych ustaw państwowych wymaganą jest bądź kwalifikowana większość, bądź przewidzianem jest zwołanie odrębnego i odmiennego sejmu, w całem słowa tego znaczeniu „konstytuanty". W projekcie warszawskim zagadnienie to pozostało bez odpowiedzi. Wprawdzie we wstępie do deklaracyi powiedzianem jest, iż Sejm Deklaracyę konstytucyjną „całkowicie za niewzruszoną ogłasza, dopóki naród wyraźną wolą swoją nie uzna potrzeby odmienienia w niej czegokolwiek w trybie, prawem przepisanym" — jednak, czyż ustęp ten rozumieć należy w ten sposób, że postępowanie przy zmianie konstytucyi określi odrębna ustawa, czy też może zmiany te podlegać będą takiemu samemu „modus procedendi" jak zmiany wszystkich innych ustaw? Jeśli przyjmiemy pierwszą interpretacyę, w takim razie osobliwą jest rzeczą, że problem zmiany konstytucyi, jeden z najważniejszych w życiu państwowem, został z tekstu „niewzruszalnej" konstytucyi wyeliminowany i ustawa, przepisująca, jak się ma dokonywać zmiana konstytucyi, dzielić będzie losy innych ustaw o względnie słabej trwałości, jak zresztą każda zwyczajna ustawa. Jeśli zaś ów „tryb prawem przepisany" należy rozumieć w ten sposób, iż zmiana konstytucyi może być dokonaną w drodze zwyczajnej ustawy [1]), w takim razie konstytucya nasza stanowić będzie prawdziwy unikat. Każda zorganizowana większość sejmowa będzie w możności bądźto wprowadzić ustrój monarchiczny, bądźto zastąpić Sejm.... radami robotniczo-żołnierskiemi, i jest w stanie dokonać tego zupełnie legalnie większością choćby jednego głosu, bez potrzeby odwoływania się do woli narodu.

Kiedy mowa o lukach w ustawie, podnieść również należy brak jakichkolwiek postanowień o języku państwowym.

Zastanówmy się z kolei nad niektóremi pozytywnemi normami projektu. Przedewszystkiem nasuwa się tu pod pióro kwestya jednoizbowości naszego ciała ustawodawczego. Teorya i praktyka konstytucyjna dawno już rozstrzygnęły ten problem w duchu przeciwnym projektowi. Z całej plejady państw, system jednoizbowy widzimy jedynie w Serbii, Bułgaryi, Grecyi i w niektórych państwach południowo-amerykańskich, podczas gdy pozatem w całym świecie, a więc w przedemokratycznej Francyi, dalej w Anglii, Ameryce, w państwach skandynawskich i t. d. i t. d. dwuizbowość jest gwarancyą niewadliwego funkcyonowania całej machiny ustawodawczej. Dwuizbowość sankcyonowała również konstytucya 3 maja. Zwolennicy projektu powiedzą zapewne, iż ujemne strony jednoizbowości wyrównuje projekt rządowy „Strażą praw" i prawem protestu jednej czwartej posłów. Nie należy jednak zapominać, iż „Straż praw" może badać uchwalone przez Sejm ustawy jedynie „w przedmiocie ich sformułowania(?) i zgodności z konstytucyą", a nie z punktu widzenia ich potrzeby, doskonałości i celowości, zaś prawo „protestu" może wprawdzie wprowadzenie w życie wadliwej ustawy opóźnić, jednak obalić ją w wyjątkowych tylko warunkach.

Z zastrzeżeniami musi się również przyjąć modus elekcyi Naczelnika Rzeczypospolitej, przewidziany drogą wyborów bezpośrednich, mimo, iż tak potężna Rzeczpospolita, jak Stany Zjednoczone, wskazywały inną drogę. Poruszyć również należy — najsłabszy może obok jednoizbowości punkt projektu — skrajny centralizm i zupełne zarzucenie myśli autonomii, względnie samorządu poszczególnych dzielnic, czy też ziem polskich. Ten bezpośredni przeskok od „społeczności gminnych" i utworzonych przez nie „związków powiatowych", jego „celowość", jest rzeczą istotnie niepojętą.

Pozatem niektóre ustępy projektu są wprost niezrozumiałe. I tak art. II., traktujący o „prawach i obowiązkach obywateli", powiada: „każdy na ziemiach polskich albo z obywateli polskich urodzony, tak mężczyzna, jak niewiasta, po ukończeniu 21 roku życia jest uroczyście do szlachetnego „obywatelstwa Rzeczypospolitej dopuszczony". Cóż to za osobliwe ujęcie praw swojszczyzny? Według projektu rządowego ma prawo do „uroczystego" przyjęcia obywatelstwa polskiego. n. p. Chińczyk, który urodził się w przejeździe przez ziemie polskie. wykluczonym zaś jest od niego syn emigranta polskiego, który się naturalizował we Francyi lub w Ameryce. Czyżby to było jakieś przedziwne nieporozumienie?

Bądźmy jednak sprawiedliwymi i miejmy zrozumienie dla luk i wad, jakie projekt rządowy zawiera. Przedewszystkiem luki te (brak autonomii dzielnic, brak postanowień co do języka państwowego) są do pewnego stopnia wynikiem chwili, w jakiej projekt złożono do laski marszałkowskiej. Trudną jest bowiem rzeczą mówić o autonomii dzielnicowej, czy o prawach językowych, gdy nie są jeszcze wytyczone granice państwa, gdy więc obszary i skład narodowościowy Rzeczypospolitej są jeszcze jedną niewiadomą. Dlatego też jakże słusznym okazuje się z krótkiej perspektywy historycznej nieopatrznie pogrzebany projekt „Związku ludowo-narodowego", by narazie uchwalić jedynie tymczasowe postanowienia konstytucyjne, zaś wielką budowę naszego ustroju państwowego odroczyć do chwili, gdy już będziemy wiedzieli dokąd sięgają nasze słupy graniczne i gdy już wszyscy będziemy razem. Nie należy bowiem zapominać, że Sejm, któremu projekt przedłożono, jest jedynie Sejmem kadłubowym, i nie wolno mu stanowić o zasadniczych prawach dla całej Polski bez udziału reprezentacyi b. zaboru pruskiego i polskich ziem wschodnich.

W. K.

[1]) Zdaniem naszem tylko w ten sposób należy wyrażenie „tryb prawem przepisany" interpretować. zwłaszcza, że tam, gdzie „Deklaracya" przewiduje unormowanie szczegółów w osobnej ustawie, wyraźnie o tem mówi, jak np. w art. IV (o porządku aktu wyborczego przy elekcyi Naczelnika) lub w art. X (o ochronie pracy).

Przyczyna i skutek.

Przed sześciu tygodniami zamieściła cała prasa polska odezwę gabinetu ministrów, piętnującą wykroczenia przeciw bezpieczeństwu ludności żydowskiej w naszym kraju, jakie się tu i ówdzie zdarzyły, i zapowiadającą ostre represye na wypadek ich powtórzenia się. Odezwa, podpisana przez prezydenta Paderewskiego pod datą 24 marca, brzmiała jak następuje:

Ludzie złej woli, którym zależy na sianiu waśni i zamachów w odradzającej się Polsce, szerzą pogłoski, że bicie żydów nie napotyka na opór ze strony polskich organów bezpieczeństwa, policyi i wojska. Pogłoski te mają na celu podjudzanie ciemnych i łatwowiernych jednostek do występków, gwałtów i grabieży. W wolnej i niepodległej Polsce wszyscy jej mieszkańcy pozostają pod opieką prawa i prawo to stosuje się w równej mierze do wszystkich bez różnicy wyznań i pochodzenia. Rząd wzywa przeto wszystkich do przestrzegania spokoju i porządku publicznego, oraz ostrzega, że każdy, kto dopuści się z własnych pobudek lub też kierowany namową napaści i gwałtów lub jakichkolwiek wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu życia i mienia żydów, czy też chrześcijan, będzie aresztowany i karany z całą surowością prawa. Powstająca po obaleniu najazdów Polska ma być wzorem praworządnego państwa. Imię jej powinno być czyste, niczyją krzywdą nieskalane. Ktokolwiek o tem zapomina, nie będzie godzien zaszczytnego miana wolnego obywatela wolnej Rzeczypospolitej.

Gdy odezwa powyższa, godna władzy praworządnego państwa, pojawiła się w prasie, zauważyły pisma żydowskie, że ta forma ogłoszenia wobec niedostatecznie u nas rozwiniętego czytelnictwa gazet nie wystarczy, że tekst odezwy należy ponadto rozpowszechnić plakatami po wszystkich, choćby najmniejszych miejscowościach całego kraju. Uwaga była słuszna. Nie wiemy, czy rząd użył wówczas tego środka publikacyi. Jeśli nie, w takim razie zaniedbanie to powinno być uzupełnione jeszcze dziś, a należy to uczynić tem bardziej, że w ostatnich tygodniach powtórzyły się znowu wypadki ekscesów, przed jakiemi wówczas odezwa rządowa przestrzegała. Przyszło mianowicie do zaburzeń w Lublinie, w jednej z dzielnic Warszawy, w Rzeszowie, w paru miasteczkach galicyjskich, jak Mielec, Strzyżów i t. d. Prasa żydowska przedstawia zajścia te przeważnie jako bardzo groźne i skierowane specyalnie przeciw żydom, przyczem, jak np. przy sposobności rozruchów w Strzyżowie, oskarża inteligencyę polską, że zachowywała się „zupełnie biernie, a nawet zachęcająco". Wypadki zaburzeń zdają się mnożyć — przynajmniej pisma żydowskie są w ostatnich dniach wprost przepełnione listami z różnych stron kraju, donoszącemi o rosnącej „atmosferze pogromowej" i o konkretnych faktach napaści na ludność starozakonną.

Należy głęboko ubolewać, że źródła żydowskie są tak bardzo zdyskredytowane swą skłonnością do potwornej nieraz przesady, co utrudnia korzystanie z nich. Wystarczy przypomnieć, że po listopadowych zaburzeniach we Lwowie twierdziła prasa żydowska i rozgłosiła po całym świecie, że wymordowano tam tysiące żydów, gdy w miesiąc potem żargonowy „Tagblatt" sam musiał stwierdzić, że liczba ofiar owych nieszczęsnych dni wynosiła — kilkadziesiąt, albo że z Brzeska notowano nazwiska zabitych, których zwykłe sprostowania dziennikarskie powołały nanowo do życia. Fakty podobne, których jest dużo więcej, osłabiają wiarygodność prasy żydowskiej, ku obopólnej szkodzie naszej i żydów. Łatwość, z jaką korespondenci żydowscy wysyłają pod wpływem popłochu nieskontrolowane wieści, a redaktorzy je drukują, można wytłomaczyć do pewnego stopnia nadmierną pobudliwością rasy, ową specyficzną psychiką społeczeństwa, które się przez tysiąclecia chowało wszędzie (z wyjątkiem Polski) w atmosferze paniki — niemniej skutki są fatalne. Jeżeli jeden z kierujących publicystów żydowskich, omawiając właśnie ostatnie wypadki zaburzeń, sam mówi o sobie: „Krew bucha płomieniem do głowy, gdy się czyta tę (t. j. polską) prasę", to łatwo sobie wyobrazić, jak zdolnem do objektywnej oceny faktów może być pismo, kierowane przez mózg, który zalewają fale krwi i który trawi gorączka. Nie chcemy jednak przez to wcale powiedzieć, jakoby wolno było przejść do porządku nad krzykiem, jaki wydobywa się z łamów prasy żydowskiej.

Nie. Przyjmijmy, że część tylko doniesień o ekscesach odpowiada prawdzie. Wystarczy to, aby każdy obywatel kraju uczuł się niemi osobiście zaniepokojony i dotknięty. Kto chce żyć w warunkach prawnie uporządkowanych, nie może ścierpieć, aby komukolwiek włos spadł z głowy inaczej, jak z mocy prawa. Polska ma powód dbać o to tem silniej, że leży w tradycyi jej przeciwstawiać się wszelkiej formie gwałtu. Jesteśmy przekonani, że w każdym poszczególnym wypadku niepokojów postąpiły miejscowe organy porządku tak, jak nakazuje przytoczona przez nas na wstępie odezwa prezydenta ministrów. Gdyby się to gdziekolwiek stało, mają władze naczelne obowiązek pociągnąć podwładne sobie, a winne zaniedbania organy do najsurowszej, bezwzględnej odpowiedzialności, nakazując równocześnie dochodzenie za sprawcami zaburzeń. Nie możemy absolutnie uwierzyć, aby gdziekolwiek inteligencya polska — jak twierdzi korespondent żydowski ze Strzyżowa — zachowała się wobec rozruchów „zachęcająco", lub choćby tylko „biernie". Poczytujemy to za wymysł, powstały pod wpływem jednego z owych uderzeń płomieni i krwi do mózgu, do których przyznał się żydowski publicysta. Byłoby to bowiem haniebne, podłe, niepolskie, niechrześcijańskie, nieludzkie. Od inteligencyi polskiej, zwłaszcza po małych miasteczkach, oczekuje ojczyzna, że będzie ona stróżem porządku i prawa, karcicielką gwałtu, bez względu na to, przeciw komuby się zwracał. Od naszych władz domagamy się jeszcze, jeśli tego dotąd nie czynią, aby zarządziły pilne śledzenie prasy żydowskiej, w której roi się codziennie od opisów „fali pogromowej" na naszych ziemiach, aby natychmiast treść tych oskarżeń poddawały ścisłemu sprawdzeniu, i karząc surowo wszelką komukolwiek wyrządzoną krzywdę, równocześnie publikowały szczegółowo każdy fałsz, wylęgły na nasz rachunek w podnieconej wyobraźni przekrwionych i płomieniem objętych mózgów. Kontrola taka, dostępna w całej pełni tylko dla czynników urzędowych, przyzwyczaiłaby prasę żydowską niezawodnie do większej sumienności.

Od siebie musimy napiętnować nikczemną i zuchwałą metodę „Nowego Dziennika", organu krakowskich syonistów, który w czytelników swych stale wmawia, że winną zaburzeń przeciw żydom jest prasa polska, albowiem szerzy ideę bojkotu, ideę obywania się bez żydów, ideę wystarczenia sobie do granic możliwości, ideę dźwignięcia się przedewszystkiem gospodarczo o własnych siłach. Za pozwoleniem. Żydzi wykonują od stuleci skrupulatnie nakaz wewnętrzny niezaspakajania u chrześcijan żadnych potrzeb, które sami mogą zaspokoić. U nich żelazna solidarność, panująca pod tym względem, jest cnotą — u nas sama myśl o niej jest zbrodnią. I otóż prasa polska, uprawiając zbrodniczą, według „Nowego Dziennika", propagandę wystarczenia sobie, wytwarza przez to „atmosferę pogromową", a pośrednio powoduje same — pogromy. Przyjmijmy na mgnienie oka, że ta oszalała konstrukcya przyczyn i skutków mogłaby być słuszna. Ale — żeby pozostać na gruncie krakowskim — przecież ani „Czas", ani „Nowa Reforma", ani „Naprzód" ani „Goniec", zasadniczo nie plamią się narzucaniem swoim czytelnikom przykazania „kupujcie tylko u chrześcijan", nie mówiąc o tem, że i bliskie temu hasłu organy nie mają czasu i miejsca, by o niem dziś pamiętać. A więc gdzie związek między ekscesami przeciw żydom a prasą?

Prawdziwą przyczyną ekscesów jest po pierwsze powszechna demoralizacya mas wskutek pięcioletniej wojny, powtóre dawno zakorzeniona w tych masach niechęć do żydów, na którą oni długo pracowali, po trzecie, zachowanie się żydostwa w ciągu ubiegłych pięciu lat, gdy cieszyło się ono protekcyą Wiednia i bezkarnością we wszelkich ciemnych machinacyach. Przyczyną zaś bierności inteligencyi, o ile taka bierność istnieje (bo i „Nowy Dziennik" przytacza lojalnie niemało faktów stawania chrześcijan w obronie żydów), przyczyną zatem owej bierności, której zresztą nic nie może usprawiedliwić, jest rola, jaką żydostwo polskie odegrało w ciągu stu lat naszej niewoli, łącząc się, jak wszędzie, z silniejszym; a więc u nas z zaborcą!

Są to prawdziwe przyczyny. Wskazujemy na nie, wobec oszczerczych wywodów syonistycznego organu. Ale nie mogą one uzasadnić ani jednej kropli krwi, ani jednej łzy żydowskiej, wylanej przez gwałt. Ludzkość, w równej mierze, jak najprymitywniejszy interes naszego narodu domagają się, by bezpieczeństwo mienia, życia i osoby w Polsce było ochronione przed wszelką samowolą. Wniesiony świeżo do Sejmu rządowy projekt konstytucyi zapowiada: „Rzeczpospolita bronić będzie całą mocą każdego obywatela..." a Rzeczpospolita — to my wszyscy.

CH.

Rozstrzygająca chwila w Paryżu.

Wiedeń. P. A. T. Biuro korespondencyjne donosi, że preliminarz pokojowy będzie **wręczony Niemcom we środę o godz. trzeciej po południu,** w obecności przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Anglii, kolonii angielskich, Francyi, Włoch, Japonii, Belgii, Brazylii, **Polski,** Portugalii, Rumunii, Serbii i Republiki czecho-słowackiej.

We środę o godz. 3 po południu,

Kraków. P. A. T. Radio stacyi krakowskiej z Paryża. Tekst preliminarzy pokoju z Niemcami **zakomunikowano we wtorek o godz. 2 po poł. delegatom pozostających z Niemcami na stopie wojennej,** podczas tajnego posiedzenia w pałacu Orsay. Posiedzenie, na którem traktat preliminarzy będzie podany do wiadomości delegacyi niemieckiej zapowiedziano na środę dnia 7 maja o trzeciej po południu. Będą dopuszczeni na to posiedzenie tylko pełnomocnicy Stanów Zjednoczonych, Imperyum Brytyjskiego wraz z dominiami, Francyi, Włoch, Japonii, Belgii, Brazylii, Grecyi, **Polski,** Portugalii, Rumunii, Serbii, Rzeczypospolitej czesko-słowackiej, delegatom tym dodani będą sekretarze. Postanowiono również, że **będą dopuszczeni przedstawiciele prasy każdego kraju,** w liczbie ogólnej 30 dla wielkich potęg i dominiów a 10 dla innych mocarstw. **Delegacyę niemiecką mają reprezentować pełnomocnicy** wraz z sekretarzami i 5 dziennikarzy.

Przebieg historycznego dnia.

Kraków. P. A. T. Radio stacyi krakowskiej z Lyonu. W czasie doręczenia warunków pokojowych Niemcom **będzie przewodniczył p. Clemenceau, mając po prawej stronie Wilsona a po lewej Lloyda George'a.** Uroczyste posiedzenie, które odbędzie się w pałacu Trianon w Wersalu będzie **bardzo krótkie.** Clemenceau, jako przewodniczący konferencyi pokojowej wypowie krótkie przemówienie, następnie p. Buteux główny sekretarz konferencyi pokojowej **wręczy hr. Brockdorff-Rantzau, przewodniczącemu delegacyi niemieckiej pierwszy egzemplarz preliminaryów pokojowych,** zaznaczając przytem, że delegacya może otrzymać tyle egzemplarzy, ile potrzebuje. Z okazyi tego ceremoniału zaznaczyć należy, że **stanowisko delegacyi włoskiej zostało zakomunikowane pełnomocnikom niemieckim we wtorek rano, to znaczy, że Włochy co do preliminarzy pokojowych** stają **przy boku innych mocarstw,** które prowadziły wojnę z Niemcami.

Podział Turcyi.

Rotterdam. P. A. T. „Daily Telegraph" donosi w sprawie warunków pokojowych co do Turcyi, że otrzyma ona obszary zamieszkałe wyłącznie przez Turków. **Konstantynopol otrzymają Stany Zjednoczone, jako państwo manifestowe.** Senat amerykański dał już na to swoje przyzwolenie. Tosamo

dotyczy skrawka Aleksandretto. Francuzi otrzymają Syryę. Czy Damaszek będzie włączony do tego obszaru, nie jest jeszcze ustalone. Żydzi otrzymają równe prawa w Palestynie, która jednak nie będzie osobną republiką. Grecya otrzyma Smyrnę. Cypr nie wchodzi w traktat, gdyż jest on własnością Anglii, która zresztą zamierza zrzec się go dobrowolnie.

LOS EGIPTU.

Wiedeń. P. A. T. Z Londynu donoszą iskrowo, że traktat pokojowy zawiera postanowienia, według którego Egipt zostanie pod protektoratem Wielkiej Brytanii. Sułtan turecki przekaże wszystkie swoje prawa, które dotychczas posiadał w Egipcie, na Wielką Brytanię, nim będzie musiał się zrzec wszystkich przywilejów finansowych odnośnie do kanału suezkiego.

KRONIKA.

Dziś dnia 8 maja 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można: (po potrąceniu procentu):

100 markowe,	koronowe,	rublowe	za	97.60
500 „	„	„	za	487.99
1000 „	„	„	za	975.97
5000 „	„	„	za	4879.86
10000 „	„	„	za	9759.72

Z miasta.

ŚW. STANISŁAW. Dzisiaj obchodzimy święto Męczennika i Patrona Polski, Biskupa krakowskiego, św. Stanisława Szczepanowskiego. Corocznie odbywają się w tym dniu uroczystym nabożeństwa w kościele na Skałce, połączone z odpustem, na który przybywają rzesze ludności z bliższych i dalszych okolic Krakowa, oraz z Królestwa. Nabożeństwa na Skałce trwają dni 8, w niedzielę po św. Stanisławie odbywa się procesyonalne przeniesienie Głowy św. Stanisława z katedry na Wawelu na Skałkę.

Za czasów przedrozbiorowych dzień św. Stanisława obchodzono uroczyście w całej Rzplitej. Święto to obchodzone jest dzisiaj w archidyecezyi gnieźnieńsko-poznańskiej, warszawskiej, dyecezyach sandomierskiej, kieleckiej, lubelskiej i innych. Wiele kościołów w Polsce zbudowanych zostało pod wezwaniem św. Stanisława.

WIOSNA TEGOROCZNA na długo pozostanie w naszej pamięci, jako nieprzerwane pasmo deszczów, zimna i śniegu. Mieszkańcy miast udręczeni są słotą i zimnem; mieszkania muszą opalać, jak w grudniu lub styczniu. Roślinność na plantach, powstrzymana w rozwoju, przedstawia się dzisiaj tak, jak w okresie normalnej wiosny, w połowie kwietnia. Ale dla rolników wiosna tegoroczna nie jest tylko przykrością, lecz klęską. Z powodu ustawicznych deszczów, sadzenie i siewy są ogromnie spóźnione; górale wcale nie zasieją owsa, bo nie dojrzałby w górskim, ostrym klimacie. Owoce prawdopodobnie przepadną, gdyż pączki zwarzył mróz. Obraz wiosny, w dniu św. Stanisława, gdy zazwyczaj kwitnące sady stoją w białej szacie i bzy kwitną — w tym roku przedstawia się opłakanie. I kto wie, czy zimno rychło nas opuści; ciągle dmie wiatr północno-wschodni, a w przyszłym tygodniu kalendarz notuje 3 dni „zimnych świętych“: Pankracego, Serwacego i Bonifacego, w którym to czasie z reguły przywdziewa się paltoty. Jest nadzieja, że dopiero po św. Zofii (15-go) aura łaskawszem wejrzy na nas okiem, lecz nie naprawi to już klęski, jaką zimno z początkiem wiosny zadało rolnictwu.

WIADOMOŚCI OSOBISTE. Dr Stanisław Grodzicki, wiceprez. namiestnictwa we Lwowie, przybył do Krakowa.

GOŚCIE ZAGRANICZNI W KRAKOWIE. Bawią w Krakowie pułkownik Johson i kap. Gillespie. — Przybył do Krakowa kap. Frank Nowak z amerykańskiego Wydziału ratunkowego, misyi dla Polski.

W SPRAWIE OPIEKI NAD DZIEĆMI. Przybył do Krakowa ameryk. porucznik Allan, który w sprawie opieki na dziećmi przyjechał do Warszawy, skąd skierowano go do prof. Dra Godlewskiego w Krakowie.

Z AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. Posiedzenie wydziału matematyczno-przyrodniczego odbędzie się w poniedziałek 12 b. m. o godz. 5 po południu. Na porządku dziennym prace z zakresu fizyki i botaniki pp. W. Staszewskiego, St. Kulczyńskiego i B. Namysłowskiego.

DZIELNICOWA RADA APROWIZACYJNA. Dnia 4 b. m. odbyło się posiedzenie dzielnicowej Rady aprowizacyjnej, na którem uchwalono jednogłośnie następujące wnioski Dra Bobrowskiego: „Dzielnicowa Rada aprow. protestuje przeciw ogólnikowym atakom niektórych dzienników przeciw funkcyonaryuszom sekcyi min. aprowizacyi w Krakowie, gdyż tego rodzaju napaści, obniżając powagę państwowych urzędów, wywołują rozgoryczenie ludności, nie dając Radzie aprowizacyjnej możności zbadania słusznych zarzutów, podniesionych w nieuchwytnej formie. Dz. Rada aprow. apeluje do prasy, aby w obecnej trudnej chwili rzeczową krytyką umożliwiła Dzieln. Radzie aprow. spełnianie swego zadania, a przedewszystkiem ścisłej kontroli czynności Sekcyi min. aprowizacyi. Wniosek wiceprez. Rollego: „Dzielnicowa Rada aprowizacyjna wyraża przekonanie, że wolny handel nie może być wprowadzonym tak długo, dopóki warunki produkcyi artykułów konsumcyjnych nie wejdą na normalne tory“.

W ciągu kwietnia odbywały się posiedzenia komisyi rozdzielczej Dzieln. Rady aprowizacyjnej, która kontrolowała sposób rozdziału artykułów żywności przez Sekcyę min. aprowizacyi, również posiedzenia Sekcyi dla spraw wywozowych, która to Sekcya wybrała ściślejszą komisyę, złożoną z pp.: red. Karola Holeksy, Dra Maryana Starzewskiego i Teodora Kluczki, którzy otrzymali mandat dokładnego badania całokształtu materyału, oraz ciągłej, a stałej interwencyi w sprawach Sekcyi min. aprowizacyi.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO komunikują: Dzisiaj po południu „Romantyczni“, wieczorem Molierowski „Tartuffe“. Jutro po raz 12 „Nieboska komedya“, w sobotę „Wygnany Eros“.

Teatr rozpoczął przygotowania do atrakcyjnej nowości Macieja Szukiewicza, 3-aktowego widowiska p. t. „Odyss w gościnie“, który w najbliższej przyszłości będzie wystawiony. Będzie to 5 z rzędu nowość polskiego autora w teatrze krakowskim, wystawiona przed innemi scenami polskiemi.

DOLA URZĘDNIKÓW. Z miasta piszą nam: Uchwałą całego ministerstwa polskiego z dnia 13 marca b. r. zostali kontraktowi urzędnicy byłego kraj. Urzędu odbudowy przejęci na etat państwowy z dniem 1 kwietnia b. r. z przyznanymi równocześnie dodatkami w kwocie 300 i 200 K miesięcznie, płatnymi od 1 stycznia 1919 r. Niedługo jednak cieszyli się urzędnicy kontraktowi podwyższeniem, bo już 1 maja b. r. nie dostali go, nie otrzymawszy żadnego wyjaśnienia w tej sprawie. Mimo coraz bardziej zastraszająco wzmagającej się drożyzny, wobec braku bielizny, ubrania i obuwia, zamiast przyjść z pomocą swym pracownikom, obecna Sekcya odbudowy przemysłu i handlu redukuje im pobory. Wobec tego zapytać się godzi, czy redukcya i tak już niewystarczających płac nastąpiła z wiedzą p. del. Dra Gałeckiego i ministerstwa przem. i handlu. Spodziewać się wszakże należy, że instancye te zarządzą, aby wypłacono skrzywdzonym urzędnikom należne im dodatki.

POBÓR ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCI NA NOWE LEGITYMACYE. Magistrat ogłasza następujące obwieszczenie w sprawie poboru racyonowanych artykułów żywności i użytkowych na nowe legitymacye. Legitymacye zbiorowe do poboru mąki, chleba, cukru i innych artykułów racyonowanych na nowy okres poboru od 11 maja do końca września b. r. zostaną rozdane za pośrednictwem właścicieli realności w dniach 9 i 10 maja b. r. Każdy właściciel, względnie administrator realności, zgłaszający się po odbiór legitymacyi, jest obowiązany przedłożyć w właściwem biurze okręgowem imienny wykaz lokatorów głównych, uprawnionych do poboru chleba, mąki i cukru. Osób przejezdnych, t. j. chwilowo przebywających w Krakowie, nie wolno zamieszczać w wykazie. Wyłączeni od poboru chleba i mąki w sklepach rejonowych członkowie konsumów, zaopatrywanych w mąkę bezpośrednio przez Krajowy Zakład obrotu zbożem, otrzymają — tak, jak dotychczas — legitymacye kolorowe.

Cukier na pierwszą połowę maja będzie sprzedawany na odpowiednie kupony dotychczasowych legitymacyj, które w tym celu należy przechować.

Dla kontroli sprzedaży mąki będzie prowadził każdy sklep rejonowy spis odbiorców, obejmujący wszystkie osoby do niego przydzielone. Sklepy rejonowe są obowiązane wydawać mąkę, przypadającą na poszczególne okresy, za okazaniem legitymacyi i po ściągnięciu jej kuponu tylko tym odbiorcom, którzy są zamieszczeni w spisie odbiorców i zgłoszą się po mąkę w dniu na legitymacyi wyznaczonym. Każdorazowe wydanie mąki należy zaznaczyć w odpowiedniej rubryce spisu odbiorców. Wszelkie zmiany w stanie odbiorców, jak również każde wydanie stronom duplikatu legitymacyi, które sklepom będą podawały do wiadomości biura okręgowe, winny sklepy uwidaczniać w spisach odbiorców.

Z OCHRONKI W LUDWINOWIE. W założonej w r. 1918 ochronce w Ludwinowie od godz. 8 rano do 6 wieczór, pod opieką fachowej ochroniarki, przebywa 96 dzieci, od lat 3 do 5. Dostają one całodzienne utrzymanie za opłatą 3 kor. miesięcznie. Lokalu i obiadów dostarcza magistrat. Ludność tamtojsza, widząc wielką użyteczność ochronki, utworzyła miejscowy Komitet opieki społecznej, w skład którego weszli pp.: inż. Pytel, kier. budowy kanału, Kotowski, kier. tamt. szkoły, Szczepanik, tamt. obywatel, oraz rodzice dzieci uczęszczających do ochronki. Fundusze na dom ochronki zebrane przez ten Komitet obywatelski, wynoszą już 1000 kor., choć dopiero niedawno zaczęto je zbierać.

W ubiegłą niedzielę, t. j. 27 z. m., odbyło się w ochronce poświęcenie przez ks. katechetę tamtejszej szkoły, obrazów M. Boskiej, które ofiarowały z dwuchalerzowych składek dzieci szkolne z inicyatywy p. kierownika szkoły. Piękną uroczystość religijną uświetniły śpiewy i deklamacye dzieci szkolnych pod kierunkiem kierownika szkoły, przemówienie kierownika szkoły, muzyka mandolinistów-legionistów. Składano podziękowanie p. Stefanii Górskiej, prezesowej ochronki, która z niezmordowaną gorliwością stara się o fundusze na rzecz ochronki, urządzając różne dochodowe zabawy dla dzieci i kołacząc do władz o opiekę nad ochronką i pomoc materyalną. Przy tej uroczystości rozdano dzieciom materyę na sukienki i ubranka, ofiarowaną przez fabrykę w Andrychowie Br. Czeczowiczka, a przydzieloną przez p. Zieleniewskiego, za który to dar składa Komitet serdeczne podziękowanie firmie i p. Zieleniewskiemu.

PIERWSZA POLSKA MATURA W SZKOLE PODCHORĄŻYCH W ŁOBZOWIE. W dniach 5 i 6 b. m. odbyła się w szkole wojskowej w Łobzowie ustna matura uczniów, którzy ukończyli ostatni rok tej szkoły, pod przewodnictwem krajowego inspektora, delegowanego przez Radę szkolną kraj., Dra Jahnera. Na podstawie egzaminu dojrzałości zostali uznani dojrzałymi z odznaczeniami: Kurek Henryk i Sadowski Karol, jednogłośnie: Beill Robert. Goldberg Ludwik i Roman, Hordt Tad., Hoberstorfer Rudolf, Jakimowski Demeftius, Josse Józef, Kottik Adam, Piątkiewicz Leopold; większością głosów: Karszniewicz Jan, Kosiński Emil, Pawło Adam, Popiel Roman.

ROZRUCHY TYTONIOWE. Niesumienność trafikantów, którzy przydział materyałów tytoniowych uważają za interes paskarski lub handel wymienny za produkty wiejskie, a konsumentom nie chcą cygar i tytoniu sprzedawać, doprowadzili wczoraj w Podgórzu do rozruchów. W trafice Lichtiga sprzedawano tytoń. Jak zwykle, utworzył się bardzo liczny „ogonek“, wśród którego gniew i zniecierpliwienie doprowadziły do zaburzeń. Na szczęście interweniowała Straż obywatelska, która rozgniewanych konsumentów uspokoiła i nastąpiła sprzedaż materyałów tytoniowych, którymi obdzielono 5000 ludzi.

W innej znów trafice w Podgórzu oczekujący na tytoń wdarli się do sklepu i zabrali dwa worki tytoniu i cygar. Straż obywatelska spowodowała, że trafikant tytoń odrazu sprzedał oczekującym palaczom.

Z SOKOŁA W PODGÓRZU. Dnia 27 z. m. odbył się w sali Sokoła odczyt prof. J. Kantora o naszych prawach do ziemi spisko-orawskiej, zaś 4 b. m., po przemowie prezesa gniazda W. Wodzinowskiego, odczyt prof. G. Felińskiego o Konstytucyi 3 Maja. Dzisiaj o godz. 3 po poł. odbędzie się walne zgromadzenie członków Sokoła, celem wysłuchania sprawozdania za okres wojny, oraz dokonanie wyborów. Dnia 11 b. m. odbędzie się o godz. 12 w południe odczyt z dziedziny hygieny.

OSZUST. Wczoraj po południu do kancelaryi jednego z adwokatów krakowskich przybył porządnie ubrany, około 50 lat mający, szpakowaty, brunet, który przedstawił się adwokatowi jako agent policyjny, usiadł przy biurku i rozpoczął „śledztwo“, informując się szczegółowo o sprawy rodzinne, a w końcu o majątkowe, co widocznie było celem wizyty „osoby urzędowej“. Po wyjściu gościa adwokat zatelefonował do dyrekcyi policyi o wyjaśnienie i otrzymał odpowiedź, iż pan ten jest poszukiwanym przez policyę oszustem, który pod pozorem podobnych „śledztw“ bada rozkład mieszkań i stosunki majątkowe różnych osób w naszem mieście. Należy się więc mieć na baczności przed oszustem.

OSOBLIWA KONKURENCYA. Wczoraj rano znany złodziej, Antoni Bochenek, zmistyfikowawszy w sposób pomysłowy czterech młodych kieszonkowców, którzy przybyli tutaj na gościnne występy, zdołał sprowadzić ich do urzędu policyjnego pod Zamkiem. Podobno żalił się tam, iż ci przybysze robią mu konkurencyę. Koniec incydentu był tego rodzaju, że wszystkich pięciu zatrzymano w aresztach.

PASKARSTWO ZAPAŁKAMI. Wczoraj Straż obywatelska skonfiskowała u kupca Friedberga 8 pak zapałek, w Biurze spedycyjnem Leinkaufa 22 pak, oraz 3 paki u kupców w Podgórzu. W pakach tych mieściło się 300.000 pudełek zapałek. Skonfiskowany towar przewieziono do lokalu Straży w gmachu Larysza.

WYJAŚNIENIE. Komenda Straży obywatelskiej, jako egzekutywa Komitetu zwalczania lichwy, komunikuje, że według orzeczenia zakładu chemicznego Uniw. Jagiell., okazało się, po zbadaniu wódek, zakwestyonowanych w restauracyi D. Tillesa przy ul. Lubicz, iż wódki te prowadzone są na czystym etylowym alkoholu, a nie na denaturowanym spirytusie.

SKONFISKOWANY CUKIER. Jak nam komunikują, komenda naczelna Straży obywatelskiej stwierdziła, że z zapasów 2000 kg. cukru białego, znalezionych w składzie Mendlera, sprzedawano cukier urzędnikom starostwa, którzy teraz otrzymują już cukier żółty.

SKRADZIONE KONIE. Niedawno donosiliśmy o kradzieży dwóch koni z koszar im. Dąbrowskiego przy ul. Zwierzynieckiej. Śledztwo wykazało, że kradzieży dopuścił się niejaki Wojciech Mentel z Krowodrzy. Z końmi tymi jechał on do Bochni, by je sprzedać i zatrzymał się w Domanicach pod Bochnią. Zwróciła tam na niego uwagę żandarmerya i włościanie. Mentel, ścigany, ukrył się w krzakach. Dopadli go tam chłopi i pobili tak ciężko, iż zdaje się przypłaci życiem tę wyprawę.

KONFISKATA MĄKI. Policya skonfiskowała u kupców Francuza, Grabowskiego i Romaniszyna 1000 klg. mąki przedniej jakości.

NAGŁY ZGON. Wczoraj między godz. 5 a 6 po południu na ul. Starowiślnej przed kinoteatrem „Uciecha“ zmarł nagle 58-letni właściciel ziemski Stan. Kunachowicz.

Z Polski i ze świata.

OKRADZENIE KASY OSZCZĘDNOŚCI W JAŚLE. W nocy z 6 na 7 b. m. dokonano włamania do Kasy oszczędności miasta Jasła. Rozbito kasę podręczną i zabrano z niej 3000 kor. Skarbiec pozostał nienaruszony. Szkoda jest ubezpieczona. Za wykrycie sprawców włamania i kradzieży wyznacza dyrekcya Kasy 500 koron nagrody.

PAŃSTW. URZĄD POŚREDNICTWA PRACY i opieki nad wychodźcami w N. Sączu — jak nam donosi nasz korespondent — został tam otwarty w miesiącu kwietniu b. r. Do państwowego Urzędu należy pośrednictwo bezpłatne wszelkiego rodzaju pracowników, poszukujących pracy tak wewnątrz państwa polskiego, jak i poza jego granicami, udzielanie informacyj o stosunkach zarobkowych i podaży i popytu pracy, opieka nad wychodźcami i pomoc, kontrola treści umów przy sezonowem wychodźtwie, popieranie reemigracyi i opieka i pomoc reemigrantom, porada dla młodocianych pracowników przy wyborze zawodu, pośrednictwo pracy dla tychże i opieka, rejestracya pretensyj pracowników do pracodawców zagranicznych i rejestracya bezrobotnych wewnątrz kraju.

Kierownikiem nowosądeckiego Urzędu mianowano p. Sziflera, kierownika dotychczasowego powiatowego Urzędu pracy, obecnie zwiniętego.

ODSZKODOWANIA WOJENNE. Pod tym tytułem ogłasza „Kuryer Warsz.“ z dnia 8 maja b. r., Nr. 121, co następuje:

„Do wszystkich powiatowych komisarzy rządowych rozesłano okólnik treści następującej: Zaprzestanie rejestracyi strat wojennych przez instytucye społeczne zaniepokoiło w wysokim stopniu liczne masy poszkodowanej ludności. Poleca się więc Panom podać niezwłocznie do publicznej wiadomości, że do Sejmu ustawodawczego wniesiono projekt ustawy o ustaleniu i szacowaniu strat wojennych przez państwo, w myśl którego powstać mają w całym kraju (w miastach powiatowych) urzędowe komisye szacunkowe, których zadaniem będzie stwierdzenie wysokości strat wojennych, poniesionych przez ludność i przejęcie materyału dotychczas zebranego. Przypuszczać należy, że ustawa w niedalekiej już przyszłości będzie uchwalona, poczem niezwłocznie zorganizowane będzie komisye pomienione. O dniu rozpoczęcia czynności tych komisyj nastąpi urzędowe obwieszczenie“.

Komisya gł. Urzędu likwidacyjnego w Krakowie, do której codziennie niemal zgłaszają się interesowani z zapytaniem, kiedy i gdzie należy zgłaszać szkody wojenne, uważa za odpowiednie komunikat powyższy jak najbardziej rozpowszechnić.

SYONISTA — PRZEDSTAWICIELEM POLSKIEGO SPOŁECZEŃSTWA. Z Miechowa piszą nam: Tutejsza Rada miejska tak się poznała na życzliwości żydowskiej, że na przedstawiciela od Rady, czyli od miasta, do sejmiku wybrała żyda, najskrajniejszego syonistę.

CZY WOLNO OKRADAĆ WŁASNĄ ŻONĘ? W Londynie odbyła się ciekawa rozprawa. Jako oskarżony stawał małżonek, który ukradł żonie swej biżuteryę wartości 152 funtów. Podczas rozprawy wyszło na jaw, że żona opuściła po kłótni z mężem jego mieszkanie, zabierając ze sobą swoje kosztowności. Wtedy on rozgniewany, chcąc — jak podaje — zirytować żonę i ostatecznie się jej pozbyć, udał się do jej nowego mieszkania i skradł jej kosztowności, które niegdyś sam jej był darował. Sędziowie przysiegli wydali wyrok uwalniający, twierdząc, że skoro małżeństwo jeszcze urzędownie zerwane nie było, mąż nie ponosi żadnej winy.

Zawiadomienia i komunikaty.

Z TOW. SZTUK PIĘKNYCH. Obecna serya IV wystawy dzieł sztuki ze zbiorów F. Jasieńskiego potrwa do poniedziałku dnia 12 b. m., poczem, wskutek przemalowania niektórych sal, Pałac Sztuki przez kilka dni będzie zamknięty. Dnia 18 b. m. (niedziela) nastąpi otwarcie XXII wystawy „Sztuki“.

W STOW. NAUCZYCIELEK (Karmelicka 32) odbędzie się w sobotę dnia 10 b. m. o godz. 6 i pół po poł. zebranie, na którem delegatka złoży sprawozdanie ze zjazdu nauczycielskiego w Warszawie.

W „ZWIĄZKU ARTYSTÓW“ (ul. Szpitalna 21) dzisiaj o godz. 8 wieczór prelekcya Jana Pietrzyckiego: „Miłość w pieśni starej Hellady“, ilustrowana przez art. teatru miej. p. Helenę Zahorską i muzyką przez profesora konserwatoryum p. M. Świerzyńskiego.

WZAJ. POMOC SŁUCHACZEK KURSÓW IM. BARANIECKIEGO donosi, że zapowiedziany przez to Towarzystwo odczyt Jana Pietrzyckiego „Kobieta w życiu Słowackiego“ (z recytacyami Dra B. Fellera) odbędzie się w sali instytutu zoologicznego (ul. św. Anny 6) w sobotę 10 b. m. o godz. 8 wieczór.

Z TOW. TECHNICZNEGO. W piątek d. 9 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali Krak. Tow. techn., ul. Straszewskiego 28, II p., odbędzie się tygodniowe zebranie członków, na którem inż. L. Freudenson przedłoży sprawozdanie z obrad podsekcyi technicznej zjazdu nauczycielskiego w Warszawie.

KRAJ. ZRZESZENIE KUŚNIERZY, zawiązane z inicyatywy Izby handlowej i Biura przemysłów skórniczych, odbyło w dniach 24 i 25 z. m. zebranie konstytuujące w sali Izby handlowej w Krakowie. Do Zrzeszenia przystąpiło 50 właścicieli pracowni kuśnierskich. Do zarządu wybrani zostali pp.: Bol. Wroński, R. Moor i Ign. Steidl. Komisyę zakupu stanowią pp.: J. Trąbka, St. Stypkowicz, J. Kłosiński, J. Szymczyk, J. Bernfeld i J. Preisner. Dyrekcya Zrzeszenia organizuje obecnie przywóz futer z krajów ententy, dla którego to celu rząd polski przyznał kredyt walutowy w wysokości 200.000 funtów szterlingów. Dalsze zgłoszenia członków przyjmuje dyrekcya w Krakowie, plac Szczepański 2.

KURS SZYCIA FABRYCZNEGO. Celem wyszkolenia większej ilości robotnic, urządza Koło kobiet Tow. Pomocy przemysłowej 4-tygodniowy kurs szycia hurtownego. Po ukończonym kursie wszystkie pracownice mają zapewnione, dobrze płatne zajęcie. — Bliższych informacyj udziela i wpisy na kurs przyjmuje się przy ul. Radziwiłłowskiej 8, III p., codziennie do godz. 11—12.

ZAMIAST WIEŃCA NA TRUMNĘ ś. P. ALEKSANDRA DĄBROWY KARASIA składają: Stanisławowa Rożnowska na zakład w Pawlikowicach 50 K i Witoldowie Szczedniccy na żłóbek Sienkiewicza 50 K.

Repertuar teatru miej. im. J. Słowackiego.

Czwartek: Po poł. „Romantyczni“ E. Rostand'a; wieczorem „Tartuffe“ Moliera.

Piątek: „Nieboska komedya“ Z. Krasińskiego.

Sobota: „Wygnany Eros“ T. Konczyńskiego.

Niedziela: Po poł. „Czaple pióro“ D. Niccodemi'ego; wieczorem „Pani Chorążyna“ St. Krzywoszewskiego.

Repertuar miejskiego teatru powszechnego

Czwartek: Po poł. „Królowa przedmieścia“, wieczorem „Oj, mężczyźni, mężczyźni!“

Piątek: „Dzwony z Corneville“.

Sobota: „Klub kawalerów“.

Niedziela: Po poł. „Wujaszek Alfonsa“ i „Komedya o człowieku, który redagował gazetę rolniczą“; wieczorem „Klub kawalerów“.

Nauka, literatura, sztuka.

„WIADOMOŚCI WOJSKOWE“. Pod powyższym tytułem, sięgającym tradycyą wojsk polskich z roku 1831, ukazywać się pocznie w początkach maja b. r. codzienne pismo informacyjne, poświęcone sprawom wojska polskiego, oraz zespalaniu wszystkich jego składowych części. „Wiadomości wojskowe“ mają zapewnione współdziałanie najwybitniejszych sił wojskowych, lub dla wojska pracujących. Inicyatorem i organizatorem wydawnictwa jest naczelnik Wydziału informacyjno-prasowego Ministerstwa spraw wojskowych, p. Remigiusz Kwiatkowski.

NOWE KSIĄŻKI.

W. Szelążek. Krajobraz o poezyi polskiej. M. Arct, Warszawa, 1919.

Albert Sorel. Obyczaje polityczne. M. Arct, Warszawa, 1919.

Obrady Sejmu polskiego.

Warszawa. (P. A. T.) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu zaczęło się o godz. 3.30 po poł. Po odczytaniu kilku interpelacyj przed przystąpieniem do porządku dziennego pos. Federowicz oświadczył, że na pierwszym punkcie umieszczone jest sprawozdanie komisyi o nagłym wniosku ministra skarbu w sprawie zmiany banknotów, zaniechania stemplowania i w sprawie emisyi nowej 4-procentowej renty polskiej. Sprawa ta obchodzi przedewszystkiem posiadaczy koron w Małopolsce i w dawnem jenerał-gubernatorstwie lubelskiem. Z okolic tych i ze Śląska przybyły do Sejmu dzisiaj deputacye ze wszystkich sfer społecznych celem porozumienia się z posłami, ponieważ przyjechały one dopiero dzisiaj, mowca wnosi, aby ten punkt usunąć z porządku dzisiejszego posiedzenia i odłożyć go do najbliższego posiedzenia.

Minister skarbu Karpiński oświadcza: Sprawa ta była przez cały miesiąc w zawieszeniu i dalsza zwłoka byłaby szkodliwa dla sprawy, gdyż przygotowania te koniecznie muszą się wreszcie rozpocząć. W artykule trzecim minister skarbu ma otrzymać upoważnienie do przygotowania świadectw renty polskiej na sumę miliarda. Rokowania się rozpoczęły i każdy dzień zwłoki oddala nas od rozpoczęcia wymiany, której łaknie cały kraj, od której zależą wszystkie nasze sprawy gospodarcze. Dopóki chaos pieniężny będzie istniał, nie może być mowy o tem, aby nasze życie gospodarcze poszło normalnym torem. Minister byłby przeciwny wszelkiej dalszej zwłoce. Obawa przedstawicieli Galicyi jest nieuzasadniona, bo dzisiejsza ustawa bynajmniej nie decyduje o kursie wymiennym. Kurs ten będzie ustalony osobno ustawą, która wpłynie do Sejmu na krótko przed rozpoczęciem samej wymiany. Teraz idzie tylko o to, aby ministerstwo miało możność i prawo rozpocząć pertraktacye przygotowawcze. Minister prosi, aby ustawa była dzisiaj rozpatrywana.

Pos. Diamant popiera wniosek odraczający pos. Fedorowicza.

Min. Karpiński godzi się na odroczenie tego punktu.

Sądownictwo w Galicyi.

Pos. Grzędzielski przedstawia sprawozdanie komisyi prawniczej w sprawie konstytucyjnego załatwienia dekretu z dnia 31 grudnia r. z. o objęciu zarządu wymiaru sprawiedliwości w byłym zaborze austryackim i dekretu z 8 lutego r. b. o zmianach w urządzeniach wymiaru sprawiedliwości w byłym zaborze austryackim. Komisya proponuje aby zatwierdzić oba dekrety i wezwać rząd, aby zorganizował senat sądowy dla spraw byłego zaboru austryackiego, oraz Izbę administracyjną, sprawującą dla tego zaboru funkcye trybunału administracyjnego. Do składu tych Izb należy powołać członków byłego Sądu najwyższego, względnie trybunału administracyjnego w Wiedniu.

Wnioski.

Odczytano następnie wniosek nagły pos. Ostachowskiego i tow. w sprawie ukrócenia bandytyzmu i rabunku w kraju i o opracowanie ustawy o karze śmierci na bandytów. Wniosek odesłano do Komisyi prawniczej.

Dalej odczytano wniosek nagły pos. Skarbka i tow. w sprawie przyznania pierwszeństwa członkom polskiej siły zbrojnej i inwalidom przy uzyskiwaniu posad, koncesyi publicznych, oraz przy nabywaniu posiadłości rolnych, sprzedawanych i wydzierżawianych przez rząd. Nagłość tego wniosku uchwalono i odesłano wniosek do Komisyi rolnej.

Uchwalono wniosek nagły pos. Skarbka i tow. w sprawie ustanowienia odznaki za waleczność dla członków polskiej siły zbrojnej, mianowicie w formie polskiej Virtuti Militari.

Następnie uchwalono wniosek nagły pos. Korfantego i tow. w sprawie utworzenia jednolitej armii narodowej polskiej. Nagłość wniosku uchwalono.

Następne posiedzenie odbędzie się w piątek o godz. 12 w południe z następującym porządkiem dziennym:

1) Drugie względnie trzecie czytanie ustawy w sprawie wymiany znaków obrotowych, znajdujących się w obiegu na ziemiach polskich.

2) Dyskusya nad ustawą konstytucyjną wniesioną przez rząd.

Po załatwieniu pierwszego punktu porządku dziennego nastąpi przerwa, która potrwa do godz. 3 po poł., poczem rozpocznie się nowe posiedzenie, poświęcone dyskusyi nad deklaracyą konstytucyjną.

Rosyjskie sowiety wypowiadają Polsce wojnę.

Warszawa. (Telefonem). Ministeryum spraw zagranicznych otrzymało dzisiaj od rządu bolszewickiego w Rosyi radiodepeszę, w której **rząd ten oświadcza, że uważa zajęcie Wilna przez Polaków za formalne wypowiedzenie wojny i zrywa z Polską wszelkie stosunki dyplomatyczne.** Odsyła też przedstawiciela Polski Więckowskiego. Wraz z nim powrócą członkowie dawnego poselstwa polskiego, którym dotychczas rząd sowietów nie pozwalał na powrót do Polski.

Mobilizacya przeciw Polakom.

Warszawa. (Telefonem). Rosyjskie pismo „Swobodn. Słowo" donosi, że Trocki zarządził **wycofanie większej grupy wojsk pod dowództwem gen. Antonowa z frontu południowego celem przeniesienia jej na front wileński.** Armia ta składa się z pułków chińskich, łotewskich i tatarskich.

Tosamo pismo donosi, że od 30 kwietnia ucieka z Wilna zamożniejsza ludność do Polski w obawie przed powrotem bolszewików.

Walki z Niemcami.

Poznań. P. A. T. Komunikat Głównego dowództwa.

Front północny. **Na froncie kujawskim ostrzeliwał nieprzyjaciel przez całą noc z kulomiotów nasze posterunki w Ośnieszewie, Zdunach, Bombolinie, i Wielowsi. O godz. 2 w nocy artyierya niemiecka zaczęła bez powodu bombardować Tupadły. W odwecie wpadł nasz patrol do Wierzbnic, skąd bez strat się wycofał, zdobywając dwa kulomioty i wiele amunicyi. Na innych odcinkach spokój.**

Front zachodni. **Po południu silne patrole niemieckie uderzyły na nasze pozycye pod Kaszczorem, zostały jednak odparte. Wieczorem silna strzelanina i drobne utarczki.**

Front południowy. **Żołądnicę ostrzeliwał nieprzyjaciel z kulomiotów, pod Mirkowem odparto patrol niemiecki.**

Pułkownik **Wroczyński**, szef sztabu.

Rokowania z Czechami o Śląsk.

(Komunikat Rady Nar. Ks. Cieszyńskiego). Rokowania o wprowadzenie „nareszcie" umowy paryskiej, prowadzone 17 i 19 kwietnia b. r. w Morawskiej Ostrawie nie doprowadziły do skutku dlatego, że **wmieszali się agitatorzy czescy Śląska i Ostrawy.** Wskutek tego pułk. Sznejdarek nie mógł znaleźć czasu na dokończenie i podpisanie umowy, która była prawie **gotowa. Pułk.** Sznejdarek miał 22 kwietnia dla dokończenia tej sprawy zjawić się w Cieszynie, nie przyjechał jednak i wymówił się brakiem czasu. 23 kwietnia, wezwany do Cieszyna wymówił się brakiem instrukcyi od swego rządu. 24 kwietnia po długich rozmowach telefonicznych zgodził się rozmówić z przedstawicielami Ententy i rządu polskiego w Morawskiej Ostrawie. Kiedy przyjechali do Morawskiej Ostrawy zastali adjutanta, który **oświadczył, że Sznejdarek wyjechał na front śląski, a powróci późną nocą, prosił więc, żeby nie czekać.**

W kilka dni później przyjechał do Cieszyna dr. Matousz, jako pełnomocnik prawny pułk. Sznejdarka. **Zamiast dyskutować o 2 tylko punktach jeszcze niezałatwionych, umowy już ułożonej między pułk. Sznejdarkiem a bryg. Latinikiem przedłożył po czesku odmienne wnioski.** Tłumaczenie francuskie miał zaraz przesłać, a 6 maja miała się odbyć ostatnia konferencya. **Dr Matousz nie przyjechał ani rano, ani po południu, ani też nie dostarczył tłumaczenia wniosków.** Wobec tego komisya Ententy zawezwała Dra Matousza na 7 maja rano, na konferencyę wspólną z posłem Zamorskim. **Komisya Ententy uznała pełnomocnictwa Dra Matousza za niewystarczające,** a jego wnioski za niemiarodajną opinię osobistą i zażądała jak najszybszej odpowiedzi rządu czeskiego w sprawie wniosków posła Zamorskiego o wprowadzenie administracyi cywilnej na terenie z 5 listopada 1918 i przywrócenie obiegu pieniędzy niestemplowanych, a zarazem cofnięcia wszystkich rozporządzeń czeskich, przesądzających przynależność kraju. Przedstawiciel rządu warszawskiego **poseł Zamorski złożył oświadczenie, że wróci do Cieszyna na konferencyę z Czechami, tylko po otrzymaniu zgody rządu czeskiego na umowę zawartą, ale** nie podpisaną przez pułk. Sznejdarka, która miała **zrealizować umowę paryską. Poseł Zamorski** wyjechał do Warszawy, zaznaczając, że każdej chwili, na wezwanie Rady Narodowej wróci do Cieszyna, dla zakończenia rokowań.

Sprawa węgla cieszyńskiego.

Rotterdam. (P. A. T.) „Daily Telegraph" donosi, **że narazie nie jest jeszcze wyjaśnione, czy węgiel cieszyński będzie należał do Polski, czy do Czech.**

Poza linię bojową.

Lwów. (P. A. T.) „Nowy Wiek" przynosi informacyę o stosunkach **po tamtej stronie frontu.** Żołnierze armii ukraińskiej noszą już teraz **na czapkach czerwone kokardy,** umieszczone pod oficerskiemi oznakami ukraińskiemi. Żołnierze pozostają obecnie w poufałych stosunkach z oficerami, których **tytułują towarzyszu. Ostatnie dostawy** do armii ukraińskiej wskazują na współpracę prusko-austryacko-ukraińską. Mianowicie dotyczy to dostaw oddziałów technicznych, wyekwipowanych z wielkim sumptem we Wiedniu i wyćwiczonych w jakiejś szkole ukraińskiej, utworzonej przez p. Wassilkę. Ruch pociągów z powodu zupełnego braku węgla jest bardzo słaby. Maszyny są opalane drzewem. Ze Stryja do Ławocznego, 77 km., jedzie się 18 godzin.

POGRZEB BOHATERÓW LWOWSKICH.

Lwów. (P. A. T.) Dziś o godz. 9 rano odbył się na cmentarz łyczakowski pogrzeb ekshumowanych na cmentarzu w ogrodzie politechniki uczestników walk w listopadzie z. r. Na wieczny spoczynek odprowadzono także szereg żołnierzy, co do których nie można było dotąd sprawdzić ich nazwiska.

MIN. PRUCHNIK WE LWOWIE.

Lwów. (P. A. T.) Jutro po południu zapowiedziany jest przyjazd ministra robót publicznych Pruchnika.

Warszawa. (P. A. T.) Minister robót publicznych inżynier Pruchnik wyjechał wczoraj do Lwowa celem zbadania sprawy odbudowy miasta i okolicy Lwowa zniszczonych przez działania wojenne, oraz uruchomienia robót doraźnych. Minister wraca do Warszawy we wtorek przyszłego tygodnia.

URUCHOMIENIE ELEKTROWNI LWOWSKIEJ.

Lwów. P. A. T. „Nowy Wiek" na podstawie informacyi, zasięgniętej w gminie miejskiej donosi: Uruchomienie miejskiego zakładu elektrycznego nastąpi już w dniach **najbliższych. W piątek 9 maja pojawią się w mieście wozy elektryczne, a w sobotę 10 maja zabłyśnie światło elektryczne.**

Delegaci b. Austryi w Paryżu.

Wiedeń. (P. A. T.) Dziennik „Eclair" donosi, że przybycia delegatów austryackich **oczekują dnia 14-go maja.** Przybycie austryackich delegatów nie wpłynie na odłożenie traktatu pokojowego z Niemcami. **Prawdopodobnie odjadą Niemcy z tekstem traktatu pokojowego do Weimaru w chwili, gdy rozpoczną się rokowania z Austryą.** Rokowania będą krótkie. Prace komisyi dla spraw Austryi i Węgier są na ukończeniu.

SPRAWA JUŻ ZADECYDOWANA.

Wiedeń. (P. A. T.) „Neues Wiener Tagblatt" donosi z Paryża: W urzędowych kołach amerykańskich oświadczają, że Wilson **nie życzy sobie odroczenia przyjazdu delegacyi wiedeńskiej do Paryża.** Wszystkie terytorya dotyczące Austro-Węgier i Turcyi są już uregulowane. Węgry nie będą prawdopodobnie tak długo zaproszone, dopóki rząd budapeszteński nie będzie oficyalnie uznany.

WILSON NIE USTĄPI.

Berlin. (P. A. T.) „Voss. Ztg" cytuje doniesienie „N. York Heralda", że Wilson oświadczył, iż w kwestyi Rjeki **nie ma zamiaru ustępować.**

RJEKA DLA WŁOCHÓW.

Wiedeń. (P. A. T.) Z Paryża donoszą iskrowo: W sprawie Rjeki nastąpiło porozumienie w tym kierunku, że **miasto i port będzie przez 10 lat administrowane przez Związek narodów,** potem **przypadnie Włochom.**

Związek narodów.

Wiedeń. (P. A. T.) Z Londynu donoszą iskrowo: Dnia 6 maja odbyło się pierwsze posiedzenie celem **zorganizowania Związku narodów.** Anglię zastępował Lord Cecil, Amerykę pułkownik House, Grecyę Venizelos.

PLEBISCYT W OLSZTYŃSKIM OKRĘGU.

Wiedeń. (P. A. T.) Dziennik „Echo de Paris" podaje następujące szczegóły co do metod ustalonych w rozdziale drugim traktatu pokojowego odnośnie do plebiscytu w okręgu olsztyńskim: W ciągu dni 14 muszą wszystkie wojska niemieckie być odwołane z okręgu olsztyńskiego. Mają się one wstrzymać od wszelkiej rekwizycyi. Komisya z 5 członków zamianowana przez Związek narodów obejmie administracyę okręgu i zorganizuje plebiscyt. Wszyscy mieszkańcy powyżej lat 20, którzy urodzili się w gminie, w której odbywa się głosowanie, mają prawo wyborcze.

ZMIANA PRZEDSTAWICIELI WŁOSKICH

Wiedeń. P. A. T. „Zeit" donosi z Genewy, że pobyt delegatów włoskich w Paryżu jest obliczony na 8 dni. Według „Matina" dotychczasowych zastępców Salandrę i Rattiego mają zastąpić Connandi i Bissolatti.

Marsz koalicyi w głąb Niemiec?

Kraków. (P. A. T.) Radio stacyi Nauen przejęte przez stacyę krakowską. „Berliner Tageblatt" nawiązując do paryskiego doniesienia o umowie między Fochem a Wilsonem co do marszu w głąb Niemiec w razie nieprzyjęcia układu pokojowego, zauważa, **że nie może to nic zmienić, aby Niemcy przyjęli tylko taki pokój, który nie będzie gwałcił części ich narodu,** a dla całego narodu nie był nie do zniesienia. Członek badeńskiego ministeryum stanu i niemieckiego Zgromadzenia Narodowego Dr Hiss oświadcza we wstępnym artykule „Tagblattu", że **w razie marszu koalicyi w głąb bezbronnych Niemiec, jej polityka** gwałtów zbankrutuje taksamo, jak i niemiecka polityka gwałtów. **Niemcy nie mogą nic wydać na łup z tego, co zostało przyrzeczone przy zawieszeniu broni.**

Litwa republiką.

Warszawa. (Telefonem). Jak donoszą z Kowna, litewska Taryba ustanowiła **naczelną władzę państwową** przed zebraniem się konstytuanty. Jako tymczasowego prezydenta powołano Antoniego Smetona, premierem został Slezewicz, do gabinetu powołano osobnego przedstawiciela **Białej Rusi** w osobie p. Woronko. Nowy prezydent republiki litewskiej objął władzę 7 maja i wraz z członkami rządu złożył ślubowanie. Prezydentowi została przydana do boku jako ciało doradcze **Rada litewska,** która do zebrania się konstytuanty ma tworzyć parlament wstępny. Do Rady tej zostali powołani przedstawiciele Białej Rusi.

O rząd na Litwie.

Warszawa. (Telefonem). „Gazeta Wieczorna" podaje z pewnego źródła, że dla Litwy historycznej **zostanie utworzony osobny rząd. Uchwała ta zapadła na posiedzeniu polskiej Rady ministrów** i w krótkim czasie zostanie wprowadzona w życie.

Natomiast sprzeczną z tą wiadomością informacyę podaje „Kuryer Polski", **który** twierdzi, że w najbliższych dniach zostanie dla Litwy **mianowany osobny gubernator** w osobie p. Kossakowskiego. Zarząd Mińszczyzny obejmie p. Raczkowski. W Wilnie na stanowisku naczelnem zarządu miasta zajdzie także zmiana, mianowicie urząd ten **po ustąpieniu Jana Piłsudskiego** obejmie p. Pańkowski.

Gwałty Niemców w Prusach wschodnich.

Kraków. (P. A. T.) Radio stacyi Nauen przejęte przez stacyę krakowską. Komisaryat rządowy dla Prus zachodnich i wschodnich przygotowuje za pośrednictwem „Danziger Zeitung" opinię publiczną na to, że w koniecznym wypadku może być nad całą prowincyą zawieszony stan oblężenia dla zapobieżenia wszechpolskiej agitacyi w Prusach zachodnich. Bieg wypadków może zmusić rząd do uczynienia użytku z tego środka.

Ministrowie niem. o sprawie polskiej.

Kraków. (P. A. T.) Radio stacyi Nauen przejęte przez stacyę krakowską. Niemieckie Zgromadzenie Narodowe odbyło posiedzenie w poniedziałek wieczór. Minister Erzberger oświadczył, że rząd **nie miał żadnej podstawy do wątpienia w prawdziwość oświadczeń francuskich i polskich.** Na zapytanie marszałka Focha niemiecki **rząd oświadczył gotowość przewiezienia 30 względnie 60 lokomotyw do Polski,** o ile żegluga na Noteci będzie wolną.

Minister Noske **przedstawia** położenie na Litwie: stwierdził on, że Niemcy nie były obowiązane do **utrzymania** sił wojskowych na wschodzie, jednakże **niebezpieczeństwo nieprzyjacielskiego najazdu na** niemiecką ziemią **zmusiło** ich do tego.

Ukraina wydala konsulów koalicyi.

Sebastopol. P. A. T. Biuro ukraińskie donosi: Komisaryat republiki sowietów **wezwał konsulów obcych państw do opuszczenia Ukrainy w ciągu ośmiu dni.** Komisaryat motywuje to tem, że dotyczące państwa nie uznały państwa ukraińskiego.

EGZAMINA DOJRZAŁOŚCI.

Lwów. (P. A. T.) „Gazeta Lwowska" donosi: Egzamina dojrzałości w seminaryach nauczycielskich w czerwcu b. r. rozpoczną się w Białej w seminaryum nauczycielskiem męskiem 11 czerwca, prywatnem seminaryum żeńskiem 12 czerwca, w Kętach 18, w Krakowie w państwowem seminaryum żeńskiem dla uczennic zakładu 5, dla prywatystek 16, w państwowem seminaryum męskiem 14, w prywatnem seminaryum imienia św. Rodziny 20, w seminaryum Muenichowej 14, w T. S. L. imienia Preisendanza 23, córek Bożej miłości 6, w Krośnie 23, Nowym Sączu 20, Starym Sączu 26, Rudniku nad Sanem 16, w Rzeszowie w państwowem seminaryum 2, w prywatnem seminaryum 9, w Tarnowie w państwowem seminaryum 9, w prywatnem seminaryum 13.

ODEBRANE ŁUPY BOLSZEWICKIE.

Warszawa. (Telefonem). Do Warszawy przybył dowódzca frontu pińskiego gen. Listowski i przywiózł **bardzo cenne rękopisy średniowieczne,** pochodzące z rabunku bolszewickiego w klasztorach ruskich. Jutro będzie przyjęty przez Naczelnika Państwa, któremu wręczy **200.000 grzywien ukraińskich,** skonfiskowanych bolszewikom ukraińskim w Brześciu Litewskim.

ARESZTOWANIA OFICERÓW WĘGIER.

Wiedeń. P. A. T. „N. Fr. Presse" donosi, że w Brueck przytrzymano szereg oficerów węgierskich, należących do tejsamej grupy, która szykowała zamach na poselstwo w Wiedniu. Policyi wiedeńskiej udało się ostatecznie odszukać owe 140 milionów, które zaginęły w poselstwie.

BOLSZEWICY W OSIEKU.

Osiek. P. A. T. Wykryto tu **spisek bolszewicki, który miał na celu wywołanie wybuchu w dniu 1 maja.** Za przykładem Osieku miał pójść Zagrzeb, Osiek obsadziły wojska **francuskie.** Uwięziono szereg osób. Uwięzionych chciał tłum odbić.

NADESŁANE.

Zawiadomienie.

Dnia 15 b. m. wyjeżdżam na dłuższy czas z Krakowa — Elwira Resetti, chiromantka psychofrenolog, Studencka 5.

Odezwa.

Wydział Organizacyi urzędników prywatnych z dziedziny rolnictwa, leśnictwa i z tymi działami związanego przemysłu, wykonując uchwałę Zjazdu, odbytego w Tarnowie dnia 13 kwietnia, dotyczącą zrzeszenia wszystkich wspomnianych urzędników, pracujących na obszarze byłego zaboru austryackiego, wzywa tych, którzy do organizacyi jeszcze nie przystąpili, do bezwłocznego zgłaszania się na członków.

Celem organizacyi jest wywalczenie należnych praw, ochrony interesów i polepszenia przykrego bytu wielkiej rzeszy tychże urzędników. Sprawy są niezmiernie ważne tak wskutek projektowanej reformy agrarnej, jakoteż wskutek katastrofalnych stosunków życiowych, spowodowanych długoletnią wojną. Ważną również sprawą jest ubezpieczenie emerytalne dla członków, oraz pozostałych wdów i sierót, jakoteż zabezpieczenie na czas niezdolności lub braku pracy.

Tylko siła, jaka tkwi w jedności i solidarności może nam dać spełnienie naszych słusznych żądań, rozbitych, jak dotąd, czeka coraz większa nędza.

W najbliższym czasie zwołane będzie Walne Zebranie, na którem przedłożone zostaną statuta organizacyi i postawione wnioski, dotyczące najpilniejszych spraw.

W interesie własnego bytu, oraz podniesienia moralnie i materyalnie całego stanu urzędników prywatnych, niechaj nie braknie ani jednego w organizacyi.

Zgłoszenia przystąpienia przesyłać należy pod adresem Organizacyi Urzędników rolnych i leśnych, Tarnów 2. Wpisowe K 5. Wszelkich wyjaśnień udziela sekretaryat.

Za wydział tymczasowy:

S. Kowalski przewodniczący. **H. Fuhrmann** sekretarz.
B. Czekajski, skarbnik.

Podziękowanie.

Przewielebnym Ks.: Proboszczowi Andrzejowi Parysiowi, Ks. Wojciechowi Paszkowi, Ks. Piotrowi Maikowi w Liszkach, również WPanu Stanisławowi Niedzielskiemu, kierownikowi szkoły miejscowej i Pani Maryi Niedzielskiej w Liszkach, tożsamo nauczycielstwu okolicznemu i Towarzystwu Szkoły Ludowej, jak również wszystkim Koleżankom i Przyjaciołom za oddanie ostatniej posługi i serdecznego współczucia mojej nieodżałowanej bratani y ś. p. Stanisławy Durbasiewiczówny, nauczycielki szkoły Ludowej w Liszkach, składają serdeczne „Bóg zapłać" — **Stryj Władysław Durbasiewicz wraz z siostrzenicą.**

Kraków, 7 maja 1919 r.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie Męża, Ojca i Dziadka naszego ś. p. Aleksandra Dąbrowa Karasia, em. radcy kolej., b. naczelnika stacyi w Tarnowie, gdzie zmarł **w dniu 3 maja 1919 r.,** a zwłaszcza Przewielebnemu Duchowieństwu i Szanownemu Związkowi P. P. Kolejarzy, na tej drodze składa serdeczne „Bóg zapłać" Rodzina.

Podziękowanie.

WPanu Drowi Michałowi Hładyjowi, kierownikowi kliniki chirurgicznej w Krakowe, za szczęśliwe dokonanie ciężkiej operacyi w chorobie córki Maryłki, jakoteż za nader troskliwą i sumienną opiekę w czasie choroby, a WPanu L. Goldbergowi w Podgórzu, oraz PP. Asystentom kliniki za troskliwy współudział w opiece lekarskiej składamy najserdeczniejsze podziękowanie Jan Jaskowicz z żoną.

†

MICHAŁ SZUMIEL

słuchacz 4-go roku medycyny Uniwersytetu Jagiellońskiego, podchorąży wojsk polskich, lekarz III marszowego baonu 25 pp.

przeżywszy lat 24, padł ofiarą na swym posterunku gdyż po krótkiej a ciężkiej chorobie, wśród nieobecności rodziny, zmarł w Szpitalu Wojskowym w Hrubieszowie dnia 24 b. r. i tamże na miejscowym cmentarzu został tymczasowo pochowany 27 kwietnia.

O powyższem stroskani rodzice, bracia, siostry i szwagier Zmarłego zawiadamiają Jego Krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Znajomych, prosząc

o westchnienie do Boga!

Za spokój † duszy ś. p.

Stefana Lipczyńskiego

słuchacza III roku Studyum Rolniczego U. J. Prezesa Tow. pol. młodzieży akad. „Zjednoczenie", Wiceprezesa „Kółka Rolników,

poległego śmiercią walecznych pod Wilnem, w dniu 16 V b. r. odbędzie się

Nabożeństwo żałobne

w poniedziałek 12/V. b. r. o godz. 9½ w kościele O. O. Kapucynów, na które Kolegów i Przyjaciół Zmarłego zapraszają

„Zjednoczenie" Wydział „Kółka Rolników"

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ

z dnia 7 maja 1919

	ofiar.	żąd.	tranzakcye
Papiery lokacyjne:			
4% poż. kraj. R. 1893	103·—	104·—	—·—
4% " " szkol. R. 1908	103·—	104·—	—·—
4½% Poż. kraj. z r. 1913	110·—	111·—	—·—
4½% " " 1914	111·—	112·—	—·—
4% Poż. m. Krakowa z r. 1908	101·—	103·—	—·—
4% " " Lwowa	98·25	99·25	—·—
4½% Obl. kom. B. Kraj	106·—	107·—	106·10
4% " "	102·50	103·50	—
4% " kol.	102·75	103·75	102·90
4½% Listy z st. B. Kraj	111·—	112·—	111·25
4% " "	108·—	109·—	—·—
4% " Tow. Kred. Ziem. 56 l.	110·—	111·—	110·50
4% " " 52 l.	113·50	114·50	—·—
4% " " 41 l.	—·—	—·—	—·—
4½% " Banku Hipot.	108·50	109·50	—·—
4% " " 60 l.	104·—	105·—	—·—
4½% " B. Gal. dla han. i prz.	[illegible]	106·—	—
4½% " Gal. Ziem. B. Kred.	107·—	108·—	—·—
Akcye bankowe:			
Bank Przemysłowy	645·—	655·—	—·—
" Hipoteczny	560·—	—·—	—·—
" Gal. dla hand. i przem.	535·—	—·—	—·—
Gal. Ziem. Bank Kred.	480·—	—·—	—·—
Bank. Z. dla Gal., Śl. i Buk., Łańcut	—·—	—·—	—·—
Wiedeński Bank Związkowy	—·—	—·—	—·—
„Merkur" Tow. akc. B. i Kant. wym.	—·—	—·—	—·—
Powszechny Bank Obrotowy	—·—	—·—	—·—
Wied. Bank lomb. i eskontowy	—·—	—·—	—·—
Akcye Tow. hand. i przem.:			
Polskie Tow. handl.	335·—	345·—	—·—
Zieleniewski	—·—	—·—	—·—
„Lemiesz" fabryka pługów	—·—	—·—	—·—
Chodorow	—·—	—·—	—·—
„Górka" fabryka cementu	540·—	550·—	—·—
Gal. akc. Zakłady Górn. Siersza	—·—	—·—	—·—
Fabr. ceg. i dach. Radziwiłł, Wimmer i Żeleńscy	—·—	—·—	—·—
Waluty:			
Marki polskie	214·—	218·—	—·—
" niemieckie	223·—	228·—	—·—
" drobne	[illegible]	24·—	—·—
Ruble carskie po 100 rb.	239·—	244·—	—·—
" " " 500	233·—	240·—	238·—
" " drobne	280·—	285·—	—·—
" dumskie	142·—	145·—	143·—
Franki francuskie	—·—	—·—	—·—
Lei rumuńskie	238·—	243·—	241·—

Szpitalna 40. Szpitalna 40.

SALON SZTUKI

Sprzedaż obrazów najwybitniejszych artystów-malarzy polskich i zagranicznych po najtańszych cenach.

Również sprzedaje się na

SPŁATY MIESIĘCZNE.

Obecnie: 1884

Wspaniała WYSTAWA MAJOWA

S. A. Krzyżanowski

Księgarnia i Skład nut w Krakowie

poleca

Askenazy Sz. Napoleon a Polska, I., II. . . . . K 56·—
— Przymierze polsko — pruskie. Wydanie trzecie . . . . . „ 30·—
Borowski. Ogólne zarysy wychowania narodowego . . . . . „ 28·—
Chołoniewski A. Gdańsk i Pomorze gdańskie . . . . „ 3·—
Cybulski Nap. Psychofizyologiczne podstawy przewrotów społecznych . . . . „ 4·—
Czasz St. Czarne pióra. Wiersze z pola . . . . „ 15·—
Kipling R. Takie sobie bajeczki (ilustrowane) . . . . „ 12·—
opr. „ 15·—
Lutosławski J. Sprawa rolna jako problemat Polski . . . . . „ 26·—
Reder Z. O zbieraniu i suszeniu ziół leczniczych . . . . . . „ —·80
Turgot. O tworzeniu i podziale bogactw . . . . „ 8·—
Wandycz D. Drożdże. Wyrób i zastosowanie . . . . „ 3·—
Weber L. B. Ule nadstawkowe (amerykańskie . . . . „ 3·—
Zawiliński R. Z kresów polszczyzny (illustr.) . . . . „ 3·80
Żeromski S. Charitas . . . . „ 36·—
Mapa rozsiedlenia ludności na Śląsku Cieszyńskim . . . . „ 10·—
Polskie kresy zachodnio-południowe. Etnograficzna mapa Śląska, Trenczyńskiego górnego, Orawy i Spiszu . . . . „ 6·—

Do cen powyższych dolicza się 10% wojennego dodatku drożyźnianego. 1970

Substytut notaryalny

poszukuje posady. — Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności WP. Błażej Kopacz, zastępca notar. Tarnów. 1930

Główna Komisya ziemska

Ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych

poszukując **praktykantów mierniczych** do robót polowych, postanowiła zorganizować

dwumiesięczne kursa przygotowawcze

dla kandydatów niecbeznanych z tą pracą. Od kandydatów wymagane są: nienaganne prowadzenie się, wiek od 16 do 35 lat, wykształcenie conajmniej czterech klas, zdrowie, odpowiadające warunkom pracy mierniczej. — Wynagrodzenie praktykantów wynosi 400 Mk. miesięcznie oraz w czasie kursów mieszkanie bezpłatne.

Zgłoszenia przyjmowane będą do dnia 15 maja b. r. **w kancelaryi Szkoły głównej gospodarstwa wiejskiego w Warszawie, ul. Miodowa 17.**

Przy zgłoszeniu należy załączyć: 1) curriculum vitae, 2) metrykę urodzenia, 3) odpis świadectw szkolnych i zawodowych, 4) dwie fotografie z podpisem własnoręcznym, 5) adresy osób, na których opinię może się kandydat powołać.

1979 **Kierownictwo kursów.**

Żądajcie wszędzie!

Sok owocowy wyrobu Semadeniego w Warszawie, a to malinowy, cytrynowy, pomarańczowy, wiśniowy **pod gwarancyą.** 1986

Bez obcych domieszek! Bez esencyi!

KONKURS

na posadę dyrektora teatru miejskiego.

Magistrat miasta Poznania rozpisuje niniejszem konkurs na posadę dyrektora od dnia 15 sierpnia 1919 r.

Osoby, posiadające do tego odpowiednie kwalifikacye, zechcą zgłosić swoją kandydaturę na ręce przewodniczącego miejskiej komisyi teatralnej, pana Witolda Hedingera (Teatralna 7), podając zarazem plan kierownictwa, zarys artystyczny, kombinacye finansowe i stosunek do teatru polskiego w ogrodzie Potockiego. Ostateczny termin zgłoszeń do dnia 18 maja b. r. 1978

Komisya teatralna Rady miejskiej w Poznaniu.

1.500 koron nagrody

za wskazanie skradzionej w Czyżynach dnia 30 kwietnia b. r. pary koni: wałachy, gniade, dobrze odżywione, 8-letnie, grzywy krótko strzyżone, jeden miary 164 ctm., tylna lewa pęcina biała, drugi 162 ctm., od grzbietu ku dołowi brzucha z prawej strony wąski pasek biały. Zgłoszenia do poszkodowanej pod adresem: Łopotowska Czyżyny p. loco. 1942

OJCÓW ZAKŁAD LECZNICZY

gruntownie odnowiony

otwarty zostanie dnia 8 maja b. r.

pod kierunkiem 1847

Dra St. Kozłowskiego.

Bliższych informacyi udziela Zarząd: — Adres: Ojców poczta Zabierzów pod Krakowem lub poczta Skała. — Dojazd z Krakowa końmi. — Odległość 18 kilometrów.

Maszynę do pisania nową lub używaną lecz dobrego systemu kupię. Oferty z podaniem ceny i systemu proszę składać do Administracyi „Głosu Narodu“ pod „Dopis“. 1848

Nakładem Księgarni Leona Frommera wyszło: 1967

Fromer Hipolit O upaństwowieniu lasów.

Cena K 8·30, z przesyłką pocztową K 11.

Każdy właściciel domu i każdy lokator powinien przeczytać:

A. Kiedy wolno czynsz podwyższyć a kiedy przywrócić do wysokości przedwojennej?
B. Kiedy wolno mieszkanie wypowiedzieć?

Do nabycia w biurze dzienników Hopcasa i Salomonowej oraz w biurze Tow. katol. właścicieli realności ul. Karmelicka 15, I. p. 1878

Przedsiębiorstwo malarsko-dekoracyjno-lakiernicze

K. MIKULSKIEGO

Kraków, ulica Rajska 20

podejmuje się robót w zakresie malarstwa kościelnego, teatralnego, pokojowego, lakiernictwa budowlanego, portali, mebli, szyldów i t. p.
Kosztorysy i projekty wykonuje się bezinteresownie. Roboty przeprowadza się w całej Polsce.

= Telefon Nr. 2322. = 1863

OGŁOSZENIE.

Towarzystwo zaliczkowe w Dynowie poszukuje

rutynowanego, samoistnego buchaltera bilansistę

do natychmiastowego zestawienia bilansu za lata wojny, poczem w razie zadawalającej służby, może nastąpić stabilizacya.

Warunki z odpisami świadectw i przedstawienie dotychczasowej praktyki nadsyłać należy do dnia 20-go maja 1919 r. na ręce wiceprezesa Towarzystwa, notaryusza Marcinkiewicza w Dynowie. 1054

Nasiona :-: wyborowe :-: gospodarcze, warzywne, kwiatowe, poleca po cenach przystępnych Warszawska Spółka rolniczo-handlowa „Ziarno“ Warszawa, Ptasia 2, róg Przechodniej. 1950

Fachowego kierownika

obeznanego z działem skórniczym, zdolnego handlowca, za stałem wynagrodzeniem i procentowym udziałem w zyskach — poszukuje zaraz „Pracownia taniego obuwia“, Spółka zarejestr. z ogr. por., Kraków, ul. Franciszkańska 4, drugie podwórze. 1949

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. stoł. Warszawy ogłasza:

konkurs na stanowisko zarządzającego Wydziałem budownictwa.

Warunki konkursu są następujące:

Wykazanie się gruntowną znajomością zarówno teoretyczną jak i praktyczną budownictwa i inżynieryi komunalnych i posiadaniem doświadczenia w dziedzinie administracyi.

Podania wraz z curriculum vitae i referencyami winny być składane w kancelaryi głównej Magistratu do dnia 1-go czerwca 1919 r. w kopertach zapieczętowanych z napisem: „Oferta na stanowisko zarządzającego Wydziałem VII. budownictwa“. 1948

KURSA PRAWNICZE

1905 KRAKOW Rynek główny L. 23. 1905

Szybkie przygotowanie przez fachowe siły a) do egzaminów i rygorozów prawniczych Uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego. b) egzaminów adwokackich, sędziowskich i notaryalnych.

System pisemny dla wojskowych i urzędników zastępuje w zupełności przygotowanie indywidualne, bez potrzeby opłacania miejsca pobytu.

Lekcye zbiorowe i indywidualne. Wypożyczanie skryptów, skrótów i ustaw. Informacye i prospekta na żądanie. Przygotowanie odpowiednio do zmian politycznych.

ZMIANA LOKALU.

„MARTA“ 1957

pracownia różańców i szkaplerzy

Towarzystwa popierania przemysłu kobiecego oraz pierwsza składnica i biuro zamówień szat liturgicznych chorągwi, baldachimów, kwiatów, obrazków itp. przeprowadzoną została na ul. św. Jana L. 24, I. p.

Dla

Teatrów Amatorskich.

Bełcikowski. Pan Pasek. Historya szlachecka, w 5-ciu obrazach K 4·10
Jadwiga z Łobzowa. Nieskończony bój. Na straż. Obrazki sceniczne w 3-ch odsłonach, na rocznicę powstania 1863 r. . „ 2·50
Maskoff. Car jedzie. Sztuka w 1 akcie . . . . „ 4·50
— Tamten. Dramat w 5-ciu aktach „ 4·40
Parvi. Rok 1794. Dramat w 5-ciu aktach . . . . „ 5·80
Rydel. Bodenhain. Dramat w 5-ciu aktach . . . . „ 9·60
— Utwory dramatyczne. 2 tomy. Matka, Dies irae, Z dobrego serca, Ze sceny, Jeńcy (3 akty), Prolog, Epilog, Na marne. Wydanie wytworne z portretem Autora . . . K 19·20, opr. „ 32·40
Wiśniowski. Stary mundur. Obraz dramatyczny na tle powstania styczniowego . . . . . „ 2·10
Zapolska. Jojne Firułkes. Sztuka w 5-ciu aktach . . . . . . „ 4·10
— Mężczyzna. Sztuka w 3 aktach „ 5·20

Ceny podane wraz z dodatkiem drożyźnianym i przesyłką.
Uprasza się o nadsyłanie ceny wraz z zamówieniem. 1595

Księgarnia D. E. Friedleina
Kraków, Rynek 17.

Kucharka samodzielna 1945

w średnim wieku, spokojna, pracowita, możliwie z pościelą i rzeczami, potrzebna natychmiast. Pensya według umowy. Do pomocy dziewka wiejska. Zgłoszenia do apteki w Poroninie koło Zakopanego.

ZWIĄZEK EKONOMICZNY KÓŁEK ROLNICZYCH

w Krakowie, przy ulicy Wiślnej 8

przyjmie 1946

na stanowisko kierujące fachowca

w zakresie handlu kolonialnego, teoretycznie i praktycznie gruntownie wykształconego. Ponadto poszukuje tenże Związek

kupca fachowca

w dziale artykułów żelaznych.

Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły. Warunki przyjęcia według umowy.

Siwki

klacz i koń, 10 i 11 lat, arabskiej krwi, bardzo efektowne, pod wierzch i do zaprzęgu sprzeda 1932
Zarząd dóbr w Jaszczurówce p. Zakopane.

Antyseptyczny! Bez wszelkich szkodliwych domieszek — sporządzony pod kontrolą lekarską

PUDER DLA DZIECI (Pudełko K 2·50). **„DERMA“**

wyrobu Laborator. chem. kosm. „DERMA“ (St. Studnicki i . med. J. Czernik). Do nabycia w aptekach, drogueryach i perfumaryach. 1827

ZWIĄZEK EKONOMICZNY

Kółek Rolniczych

w Krakowie, 1947

przy ul. Wiślnej 8

zakupi

urządzenie sklepowe.

Wezwanie.

Wydział powiatowy w Wadowicach wzywa p. Dra Adama Deisenberga, lekarza okręgowego w Lanckoronie, do powrotu do służby i objęcia posady w terminie do dnia 15-go maja 1919 r. z tem zagrożeniem, że gdyby w oznaczonym terminie się nie zgłosił uznanym będzie za zrzekającego się posady.

Wadowice, 25 kwietnia 1919.

1913 **Bobrowski,** prezes.

Zaraz potrzebny do ucznia III-ciej klasy korepetytor wychowawca

którby się podjął przygotować tegoż ucznia do V-tej klasy gimnazyalnej do wakacyi w roku 1920. — Wynagrodzenie 200 koron miesięcznie, mieszkanie, utrzymanie i gratyfikacya po złożeniu egzaminu do V-tej klasy.

Zgłoszenia pod adresem: Kramarczykowie, wieś Krążek, poczta Olkusz. 1905

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, że po dwuletniem odnajęciu mego sklepu z wyrobami masarskiemi przy ulicy Szewskiej L. 16 objąłem z dniem 1-go maja 1919 r. sklep ten z powrotem we własny zarząd i takowy prowadzić będę nadal osobiście ku ogólnemu zadowoleniu mych Szanownych odbiorców, których zaufanie przez blisko dwudziestoletni okres czasu tak dobrocią mych wyrobów jak i rzetelną obsługą zyskać potrafiłem.

1989 **Aleksander Grabowski.**

ROLNICY! OGRODNICY!

Otrzymaliśmy świeży transport nasienia koniczu

sprzedajemy nadto po zniżonych cenach nasiona: buraków pastewnych, marchwi pastewnej i ogrodowej, kapust, cebuli, pomidorów, raygrasu angielskiego, gorczycy, seradelli, tatarki i innych. Poza tem mamy na składzie ule słowiańskie.

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE
w Krakowie, Sławkowska 1. 1989

Nowość aktualna:

A. CHOŁONIEWSKI: 546

Gdańsk i Pomorze gdańskie

wyszła nakładem firmy S. A. Krzyżanowski, Księgarnia i Skład nut w Krakowie.

Cena K. 3. + 10% dod. droż. razem z portem K. 4.

Folwark

Czatkowice

dzierżawa do odstąpienia w każdej chwili. Zgłoszenia tamże. 1924

Pudełka z pasty

płacę 20—40 halerzy za sztukę.

Odbiór w każdej ilości w Ajencyi handlowej M. Nurka w Krakowie, ulica Karmelicka 12, I. p. 1987

Najlepsze szwedzkie wirówki do odtłuszczania mleka

„DIABOLO“

= od 40 do 500 litrów na godzinę. =

S. JAKUBOWICZ 1972

Warszawa, Żelazna-Brama 6, telefon 4456.

Oddział w Lublinie, Krakowskie Przedmieście 51.

„DUCH DZIEJÓW POLSKI“

ANTONIEGO CHOŁONIEWSKIEGO.

Wydanie drugie przejrzane i rozszerzone.

Cena 6 koron (bez przesyłki pocztowej).

Nakład Towarzystwa im. Stefana Buszczyńskiego w Krakowie. — Do nabycia w Administracyi „Głosu Narodu“ w Krakowie. 2262

X. Józef Łobczowski:

Żywot św. Stanisława Kostki
Cena egzempl. brosz. 90 hal.

Żywot św. Jana Kantego
Cena egzempl. brosz. 90 hal.

Nowenna do św. Jana Kantego
Cena egzempl. 40 hal.

Skład główny w drukarni „Głosu Narodu“
Kraków, ul św Tomasza 35.

PIECZĘCIE

kauczukowe i metalowe wykonuje szybko rytownik JAN WIDLIŃSKI KRAKÓW, RYNEK LINIA A—B. L. 46 I. P.

Panna służąca

znająca krawieczyznę i białe szycie, posiadająca dobre świadectwa, potrzebna zaraz. Zgłoszenia przyjmuje Marya Popielowa Kurozwęki p. Staszów. 1841

Francuzka 1843

tylko do konwersacyi na letnie miesiące potrzebna od 15 maja. Zgłoszenia przyjmuje Marya Popielowa Kurozwęki p. Staszów.

Fortepiany, Pianina, Fisharmonie

Sprzedaż, zamiana, wynajem. Kupuje także instrumenty używane. — Skład fortepianów Heleny Smolarskiej, Wolska 7. 1889

Koncypienta

katolika, polaka, od 1 czerwca poszukuje adwokat Dr. Kopecki w Przeworsku i prosi o podanie zaraz warunków. 1908

PENSYONAT

„Smreków“

w Zakopanem 1939

pokoje słoneczne z utrzymaniem.

KRYNICA „SOPLICOWO“

PENSYONAT 1917
I ZAKŁAD LECZNICZY
Dra E. Zarzyckiego
otwarty od 15-go maja.

---

20 kg. pięknej żytniej MĄKI

dam za mało używany **obrus z serwetkami** na 6 osób. Zgł. w administracyi „Głosu Narodu“ 1966

Obiady domowe

z 3 dań K 4. W abonamencie opust. Gołębia 16. I. p. 1879

Nakładem Wydawnictwa „Głosu Narodu“ Sp. z ograniczoną odpowiedzialnością. — Redaktor odpowiedzialny i naczelny Roman Woyczyński. — Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem R. Ferka.